

Danske og norske studerende i Padua 1559—1615.

Meddelt af K. Carøe.

Universitetet i Padua blev oprettet 1222, men havde sin glansperiode i det 15de og 16de århundrede; særligt i det 16de århundrede søgte en mængde studerende fra landene nord for Alperne til dette universitet, ved hvilket der allerede fra ældre tid fandtes en »germansk nation«, der varetog disse forskellige nationaliteters interesser. Af en fortegnelse fra 1586 ses det, at den germanske nation dengang atter delte sig i 6 grupper 1) Austriaci, Suevi¹⁾, Bavari (Østrigere, Schwabere, Bayerere); 2) Elvetii, Rheni Nicii que accoli (Schweizere, beboere ved Rhinen og Neckar); 3) Belgi, Westphali (Nederlændere, Westfalere); 4) Bohemi, Silesii, Moravi (Bøhmere, Schlesiere, Mährere); 5) Misnici, Thuringi, Hassi, Saxones (folk fra markgrevs-kabet Meissen, Thüringere, Hessere, Sachsere); 6) Pomerani, Megalopolenses, Holsati, Dani (Pommeranere, Mecklenburgere, Holstenere, Danskere). Hverken Nordmænd, Svenskere eller Englændere nævnes her eller synes at forekomme i akterne; de 2 eneste immatrikulerede Nordmænd er regnede til Danskerne²⁾.

I 1553 skete der en adskillelse i nationen, idet »Artisti«, hvortil regnedes de filosofiske, teologiske og medicinske studerende, skilte sig ud fra »Legisti«, juristerne, der vedblev at betragte sig som de ældste og fornemste. Fra den tid førtes særlige matrikler for artisti og legisti, der dog endnu ikke er offentliggjorte, men den bekendte danske læge Henrik Fuiren, der var nationens consiliarius 1641—1642, har gjort et uddrag af disse matrikler, som er offentliggjort af Suhm i »Samlinger til den danske Historie« II. 3. hæfte s. 6. og benyttede i det følgende.

¹⁾ I teksten står Sueci, men det må være en fejllæsning eller fejltryk; senere forekommer i samme forbindelse rigtigt Suevi.

²⁾ I statutterne fra 1331 (H. Denifle, Die Statuten der Juristen-Universität Padua. Archiv für Literatur- und Kirchengeschichte XVI.) nævnes følgende »Ultramontani«: Teotonici, Boemi, Poloni, Ungari, Provinciales, Burgundi, Anglici cum Scotis, Catalani cum Hispanis, Ultramarini. I modsætning til folkene nord for Alperne kaldtes de syd for Alperne »Citramontani«. Ifølge disse statutter stod der i spidsen for universitetet to rektorer, henholdsvis en ultramontan og en citramontan, der væsentlig havde en dømmende myndighed; desuden fire syndici, to ultramontani og to citramontani, af hvilke dog ingen måtte tilhøre den samme nation som rektor; deres virksomhed var væsentligt pengereviderende; i spidsen for hver nation stod en consiliarius, der blev valgt for 1 år og ikke kunde genvælges. Disse forskellige embedsmænd havde ret til under forfald selv at vælge en vikar.

I spidsen for nationen stod to hvert år valgte consiliarii — desuden havde hver af de 6 underafdelinger sin consiliarius — af hvilke den ældste ved afslutningen af sin embedstid aflagde en omstændelig beretning om, hvad der var foregået under hans styrelse, og som i reglen ender med en fortegnelse over de i årets løb til biblioteket skænkede bøger; dette oprettedes i 1536 og forøgedes navnlig med de bøger, som de bortrejsende studerende skænkede til det; i spidsen for biblioteket stod en valgt bibliotekar.

Disse beretninger, *acta*, har professor Favaro nu begyndt at udgive for artisternes vedkommende i tiden fra 1553 til 1769¹⁾. Af disse er under titlen »*Atti della nazione Germanica artista nello studio di Padova*« hidtil udkommet to bind (1911 og 1912), omfattende tiden 1553—1615.

Hvad der jævnligt kommer frem i disse *acta*, er Paduas forhold til Venedig, til hvilken stat det hørte fra 1405. Venedigs regering omfattede universitetet med megen interesse og synes at have sat stor pris på den germanske nation, der havde et betydeligt antal studerende, af hvilke mange hørte til fornemme og rige familier, og både dogen og senatet lånte villigt nationens consiliarii øre, når de kom for at forebringe dem dens klager eller ønsker. Et særligt vanskeligt punkt var efter reformationen religionsspørgsmålet. Den venezianske regering søgte altid at yde protestanterne sin beskyttelse over for forulempelser fra den katolske kirke, som de ofte var udsatte for, men også undertiden selv gav anledning til ved udfordrende optræden. I et tilfælde nægtede således biskoppen et medlem af den germanske nation lægehjælp, hvis han ikke vilde skrifte på katolsk vis, hvad han bestemt afslog; på den anden side har den senere omtalte Hans Lauridsen vistnok selv givet anledning til, at begravelse i indviet jord blev ham nægtet.

Disse religiøse vanskeligheder trådte navnlig frem, naar det galdt tildelelse af doktorgraden, der ifølge en pavelig bulle fra 1564 ikke måtte tildeles nogen, som ikke med sin ed vilde aflægge en strengt katolsk trosbekendelse. Det vilde protestanterne i den germanske nation selvfølgelig ikke, og den søgte derfor den venezianske regering om at blive fritaget herfor. Med diplomatisk snildhed søgte denne at rede sig ud af denne vanskelige sag; modsætte sig paven kunde den ikke, give slip på Germanerne vilde den ikke; så undgik man den offentlige promotion ved at lade en »comes palatinus« i kraft af et kejserligt privilegium uddele doktorgraden (se nærmere under Mads Jacobsen), hvorved den omtalte ed blev undgået, og dertil tav den venezianske

¹⁾ Samtidigt har prof. Brugi påbegyndt en udgave af juristernes, *legisti*, *acta*, der dog ikke er fuldstændige, idet de kun findes for 1545—1601 og 1650—1709. Første bind, 1545—1601, er udkommet 1911.

regering. I 1612 fratog imidlertid senatet comites palatini denne ret, men 1616 fik artisti ret til at blive promoverede uden ed, idet der oprettedes et kollegium, som fik fuldmagt af den venezianske regering til at foretage promotion; først 1635 fik legisti et lignende kollegium¹⁾.

At mange danske studerede i Padua i det 16de og 17de århundrede er velbekendt, navnlig galdt det danske læger, af hvilke de fleste af de bekendte fra denne tid havde søgt til Padua; og at flere af dem havde været consiliarii i den germanske nation, har man også tidligere vidst; men at så mange danske, og særligt læger, havde indtaget fremtrædende stillinger i denne nation, som det fremgår af de nu offentliggjorte acta, har man hidtil ikke vidst, og der kan derfor være grund til allerede nu, da den første halvdel af værket er afsluttet, at meddele, hvad det indeholder om danske og norske studerende.

Som grundlag for denne fremstilling er benyttet Henrik Fuiren's fortegnelse, der dog først begynder 1566, altsaa 13 år senere end »Atti«. Ved hver af de i denne fortegnelse nævnte personer er der i noterne så vidt muligt givet biografiske henvisninger eller oplysninger og tillige i teksten føjet til, hvad der forekommer om dem i nationens acta, hvilket viser, at mange af de danske har spillet en rolle i den germanske nations liv.

Jeg skylder hr. overbibliotekar, dr. S. Larsen tak for at have henledet min opmærksomhed på dette arbejde og ikke mindst for utrættelig hjælp navnlig til at overvinde de sproglige vanskeligheder.

1559. Joannes Benzius²⁾, Husensis Cimber.

Hans Bentzon blev consiliarius i begyndelsen af 1559, nævnes første gang 10. Maj; han synes at være fratrukket midt i 1560, men blev i Padua, hvor han blev dr. med. 1561—1562.

Johannes Thadæus, Husensis Cimber, omtales af Hans Bentzon i slutningen af hans beretning som consiliarius; han kalder ham da sin kære ven, der var udmærket dygtig såvel i det hebraiske, græske og latinske sprog som og i hele filosofiens og matematikkens discipliner; han døde i Aug. 1559, i hvilket år der her-

¹⁾ Nogle af disse oplysninger er hentede fra en anmeldelse af Fittig i »Zentralblatt für Bibliothekswesen« XXIX.

²⁾ Hans Bentzon, f. 1528, d. 1595, livmedikus. — Carøe. Den danske Lægestand 1479—1788. I.

skede megen sygdom i Padua, og blev begravet i Minoritternes kloster.

Idib. Jan. (13.) 1566. M. Petrus Severinus¹⁾ de Ripa Cymbriæ Danus.

4. Nov. 1572. Cornelius de Hamsfurt²⁾, Cimber.

28. Maj 1574. Johannes Laurentius Arhusiensis.

Hans Lauridsen, cand. med., døde 3. Aug. 1575 i Padua. Borgmestren forbød at begrave ham i indviet jord, da han var død uden sakramente; nationens consiliarius, Johannes Exlinus fra Geislingen, protesterede herimod, idet han sagde, at den afdøde havde levet et fromt liv, og at det vilde være en hån mod nationen og kunde skade byen; men borgmesteren fastholdt, at den afdøde havde spist kød på fastedagene og søgt at overtale andre til sine anskuelse, og at der var et pavebrev, der forbød at begrave sådanne folk i indviet jord. Efter en ret heftig ordstrid forlod consiliarius borgmesteren og henvendte sig til juristernes consilium om råd, men de vilde ikke blande sig i sagen. Da liget var i forrådnelse, og der ikke var tid til at sammenkalde nationen, lod consiliarius i hast en grav kaste på en mark ved Justinas tempel, og her blev Hans Lauridsen begravet om natten ved fakkelskin, fulgt af flere af nationen og ikke uden enhver pomp og ceremoni.

31. Juni 1578. Lago Urne³⁾ Danus.

22. Juni 1579. Jacobus Hasebardus⁴⁾ Danus.

7. Jan. 1580. Johannes Jacobæus Skierbeckius⁵⁾ Danus.

4. Idibus (10.) Jan. 1580. Magnus Bartholinus Sielandius Danus.

17. Okt. 1580. Andreas Christianus⁶⁾ Ripensis.

17. Okt. 1580. Eschillus Christianus⁷⁾ Danus.

Den 19. Januar 1582 blev der vedtaget ny statutter for den germanske nation; blandt de 34 underskrivere var Anders Christensen og Jakob Hasebard.

7. Nov. 1583. Thomas Finckius⁸⁾ Flenspurgensis e ducatu Sleswicensi.

¹⁾ Peder Sørensen, f. c. 1540, d. 1602, livmedikus. — D. d. L. I. Biografisk Læxikon XVII.

²⁾ Cornelius Hamsfort, f. 1546, d. 1627, læge og historiker. — D. d. L. I. — B. L. VI.

³⁾ Lave Urne, f. 1539, d. 1623, landsdommer. — B. L. XVIII.

⁴⁾ Jakob Hasebard, f. 1552, d. 1607, livmedikus. — D. d. L. I. — B. L. VII.

⁵⁾ Hans Skjærbæk, f. 1553, d. 1633, læge i Lübeck. — D. d. L. I.

⁶⁾ Anders Christensen, f. 1551, d. 1606, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. III.

⁷⁾ Eskild Christensen, f. c. 1550, d. 1621, læge i Odense. — D. d. L. I.

⁸⁾ Thomas Fincke, f. 1561, d. 1656, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. V.

Thomas Fincke blev 27. Okt. 1584 valgt til prokurator¹⁾, 2. Marts 1585 til consiliarius for den bøhmiske nation og 10. April 1586 til consiliarius for hele nationen. I sin lange beretning omtaler han særligt oprettelsen af et råd for nationens tidligere anførte 6 afdelinger og valget af 6 seniorer for disse²⁾.

16. Okt. 1584. Petrus Johannes Ripensis Danus.

Magister Peder Hansen³⁾ blev 6. Aug. 1586 enstemmigt valgt til prokurator og afgik som sådan i Dec. 1586 på grund af bortrejse og skænkede da en bog til biblioteket.

25. Marts 1586. Petrus Iwo⁴⁾ Wiburgensis Danus.

Peder Iversen blev 30. Nov. 1586 valgt til senior for den under Th. Fincke omtalte 6te nationsafdeling: Pomerani, Megalopolenses, Holsati, Dani.

11. Maj 1588. M. Antonius Battus⁵⁾ Haderslebiensis.

Antonius Battus blev 23. April 1589 valgt til consiliarius for den bøhmiske nation og samtidigt til bibliotekar for hele nationen, men allerede 27. Juli 1589 til consiliarius for denne og fratrådte 3. Aug. 1590. Sammen med 8 andre blev han 25. April 1591 valgt til som repræsentant for Pomerani o. s. v. at udarbejde ny forkortede statutter og fik da en særlig rosende omtale, som ikke blev nogen af de andre til del; samme år omtales han senere som særlig velfortjent af nationen; han fungerede da som vicesyndikus, deltog i den daglige administration og nævnes jævnligt. I 1592 er han rimeligvis rejst fra Padua, thi da gav han 4 bøger til biblioteket og 8 lib.⁶⁾ til et sølvbøger. (Det synes fra den tid at være blevet skik årligt at samle sammen til et eller flere sølvbøgere; tidligere findes det ikke omtalt).

¹⁾ Om prokuratorernes virksomhed har intet sikkert kunnet oplyses; de findes ikke omtalte i statutterne fra 1331; muligvis har de (som i den romerske kejsertid) haft med pengevæsenet at gøre; i beretningerne omtaler consiliarii aldrig pengesager.

²⁾ I universitetets aula findes endnu T. Fincke's våbenskjold med to fugle, en sort og en hvid, og følgende underskrift: Thomas Finck Dan. gravissimum p. rectoratus magistratum invite susceptum ita gessit ut publicum cerarii commodum privatæ anteponens ambitioni suavem sui memoriam recte sentientibus quam vanis perituram effigiem marmoribus inseri potuis indicaverit. Anno sal. CICDCLIX. (Velvilligt meddelt af hr. mag. art. Chr. Axel Jensen).

³⁾ Muligvis den Peder Hansen, der blev magister i Rostock 1572. — Møller. Cimbria litterata. I.

⁴⁾ Peder Iversen, f. 1555, d. 1629, læge i Viborg. — D. d. L. I.

⁵⁾ Antonius Battus, død 1602, livmedikus. — D. d. L. I. — D. Saml. 2 R. IV.

⁶⁾ Libra, lire; den gamle venezianske lire, hvorom der vel her tales, galdt 55 centimer.

25. Okt. 1589. Gellius Sascerides¹⁾ Hafnianus.

Gellius Sascerides blev 29. Juli 1591 valgt til consiliarius; i 1592 gav han 14 lib. til et bæger og 4 bøger til biblioteket, deriblandt »Idea medicinæ ph. Petri Severini²⁾».

25. Okt. 1589. Jonas Charisius³⁾, Erasmi f. Neapol. Danus.

Jonas Charisius omtales 1591 som indtrådt som senior i en andens sted og senere som senior i den thuskiske (toskanske) nation; samme år blev han sendt til Venedig for at forhandle om ordningen af doktorpromotionerne, som der stadigt var vanskeligheder med. I 1592 optrådte han mæglende i nogle stridigheder mellem polske og tyske studenter og blev senere valgt til syndikus; som sådan talte han 2. Aug. 1593 på italiensk, efter valg af en rektor for juristerne, til præfekten, hvem han foreholdt, at det ikke var passende at vælge en ung og ukendt Polak, men fik ikke flertal for sig. I 1592 gav han 7 lib. til et bæger og i 1594 gav han 12 bøger til biblioteket. Han omtales sidste Gang i Maj 1595.

1590. Nicolaus Struckmannus Slesvicensis findes ikke i Fuiren's fortegnelse, men nævnes 1590, idet han da gav 7 bøger til biblioteket.

3. Nov. 1592. Willehadus Adamius⁴⁾ N. F. Randrusiensis Danus.

Villads Adamsen gav i 1593 til et bæger 8 lib.; i 1594 gav han 12 bøger til biblioteket deriblandt »Analecta veterum lapidum et antiquitatum in Dacia Stephani Stamocii⁵⁾». I 1595 gav han to gange 10 lib. til et bæger og kaldes da consiliarius nationis Marcæ Anconitanæ (markgrevskaftet Marc Ancona i Mellemitalien) og rejste da hjem sammen med den danske adelsmand Otto Lindenov.

3. Nov. 1592. Matthias Jacobæus⁶⁾ Ripensis Danus.

Mads Jacobsen gav i 1593 til et bæger 8 lib.; i Marts 1594 blev han bibliotekar og omtales med ros for sit dygtige arbejde som sådan, og samme år gav han 13 bøger til biblioteket,

¹⁾ Gellius Sascerides, f. 1562, d. 1612, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. XIV.

²⁾ Peder Sørensen: Idea medicinæ philosophica fundamenta continens totius doctrinæ Paracelsicæ, Hippocraticæ et Gallenicæ. Basel 1571.

³⁾ Jonas Charisius, f. 1571, d. 1619, dr. med., diplomat. — D. d. L. I. — B. L. III.

⁴⁾ Villads Adamsen, f. c. 1564, d. 1616, læge i Bergen. — D. d. L. I.

⁵⁾ Om dette arbejde og dets forfatter har intet kunnet oplyses.

⁶⁾ Mads Jacobsen, f. 1569, d. 1636, læge i Århus. — D. d. L. I.

deriblandt »*Historia Danica Saxonis Grammatici*«¹⁾ og »*Idea medicinæ philosophicæ Petri Severini Ripens. Dani totius doctrinæ Paracelsicæ, Hippocraticæ et Galenicæ fundamenta continens*«²⁾ samt »*Enchyridion medicum de cognoscendis morbis Andreæ Christiani Ripens. Dani ex Trincavellæ prælectionibus concinnatum*«.³⁾ Kort efter, 28 Juli 1594, blev han valgt til consiliarius og var det indtil 6. April 1595; som sådan var han tillige assessor i et udvalg i anledning af udgivelse af statutterne. Efter at være fratrådt som consiliarius blev han 12. Maj 1595 opstillet som modkandidat ved valg af en consiliarius for Thuscæ (Toskanerne) og valgt; han havde da længe opholdt sig i Italien på grund af en brevdragers sene tilbagekomst, og man ønskede ved dette valg at give ham en assessorplads for fremtiden ved universitetet. Kort efter var han i Venedig, men må snart være vendt tilbage til Padua, thi 20. Juli 1595 rejste han derfra og gav da 14 lib. til det 3die og 4de bæger og 5 bøger til biblioteket. I 1596 var han atter i Padua, thi da gav han 8 lib. til det 4de bæger og omtales senere i anledning af en ordning, som af ham var truffet med hensyn til biblioteket. I August 1597 blev han valgt til syndikus og sendte som sådan to (i værket in extenso anførte) skrivelser til dogen og senatet i Venedig i anledning af de religiøse stridigheder om retten til at promovere doktorer af fremmed religion og er vist selv taget med dem til Venedig, thi efter sin tilbagekomst herfra blev han 23. Dec. 1597 assessor. Under hans fraværelse var der blevet gjort et forsøg paa at få syndikatet besat med en anden, men det blev forpurret ved hans rettidige tilbagekomst. Næste år, 9. Maj 1598, blev han, der da kaldes magnificus dominus syndicus, kreeret til dr. phil. et med., ikke i biskoppens, men i »*Sigismundi de Capitibus Lystæ comitis Cæsarei*« pallads; i den store forsamling af fornemme Mænd, som overværede promotionen, befandt sig Johan Frederik⁴⁾, hertug af Holsten. Samme år gav han 14 lib. til et bæger og 3 bøger til biblioteket. Han nævnes sidste gang i August 1599.⁵⁾

1) Chr. Pedersen: *Danorum regum heroumqve historiæ a Saxone Grammaticæ conscriptæ*. Paris 1514.

2) Peder Sørensen: *Idea medicinæ philosophica fundamenta continens totius doctrinæ Paracelsicæ, Hippocraticæ et Gallenicæ*. Basel 1571.

3) Anders Christensen: *Enchyridion medicum de cognoscendis curandisque tam externis quam internis humani corporis morbis ex Victoris Trincavellii Prælectionibus concinnatum*. Basel 1583.

4) F. 1579, d. 1694, erkebiskop af Bremen og biskop af Lübeck.

5) I 1593 og 1595 omtales Cosmas Borneman Stadensis som givende penge til et bæger og bøger til biblioteket. Skønt ikke henhørende til de danske, nævnes han her, da slægten senere forplantede sig til Danmark.

Juni 1595. Johannes Johannis Hall Danus.

Hans Hansen Hall. I Fuiren's fortegnelse kaldes han »Professor philosophus Hafniæ«, men det er ikke lykkedes at finde nogen prof. phil. med dette navn ved Københavns universitet. I 1595 og atter i 1596 gav han 7 lib. til 4de bøger.

Prid. Cal. Nov. (31. Okt.) 1595. Janus Mulus¹⁾ Danus.

Jens Mule gav i 1596 til 4de bøger 7 lib. og blev 29. Juli 1596 valgt til prokurator. I 1597 gav han 2 bøger til biblioteket.

4. Dec. 1595. M. Michael Mejerus Cimber. Fuiren tilføjer om ham, at han døde i Magdeburg.

12. Sept. 1596. Severinus Christianus Schavenius.

Søren Christensen Scavenius gav i 1597 til 5te bøger 12 lib. og i 1598 gav han 1 bog til biblioteket.

4. Aug. 1597. M. Joannes Severinus Zythogatus²⁾ Danus.

Non. (5.) Nov. 1599. Thomas Johannides Bergensis Norwegianus.

20. Nov. 1599. Olaus Bacherus Danus.

10. Dec. 1601. Bartholomæus Johannis Danus.

10. Dec. 1601. Chilianus Krabbe³⁾ Danus.

Kilian Krabbe gav 10 lib. til et bøger i 1602.

16. Dec. 1601. M. Joannes Nicolaus Holmius.

19. Aug. 1602. Georgius Furenius⁴⁾ Hafnianus.

Jørgen Fuiren gav i 1603 til biblioteket 12 lib. til at købe bøger for og derefter atter 10 lib. i 1604 og 1605 og 14 lib. i 1606; desuden gav han 2 bøger i 1605 og 9 bøger i 1606 og samme år 14 lib. til et nyt bøger. Han nævnes 5. Marts 1604 som vikar for en prokurator og indsatte da en vikar for sig selv på grund af bortrejse, men må vist snart være vendt tilbage, thi 28. Juli 1605 blev han foreslået til consiliarius, men ikke valgt.

5. Id. (9.) Nov. 1602. Fredericus Gunther⁵⁾ Helmstadiensis.

Frederik Günther blev 29. Juli 1603 valgt til prokurator, men rejste bort 23. Dec., hvorefter Jørgen Fuiren blev

¹⁾ Jens Mule, f. 1564, d. 1633, læge i Odense. — D. d. L. I. — B. L. XI.

²⁾ Vistnok fra Ølgod, zythum betyder øl; allerede 27. Juni 1597 immatriculeret blandt »Legisti«.

³⁾ Kilian Krabbe, f. 1583, d. 1612, til Sebberkloster og Brusgård.

⁴⁾ Jørgen Fuiren, f. 1581, d. 1628, læge i Kbhvn. — D. d. L. I. — B. L. V.

⁵⁾ Frederik Günther, f. 1581, d. 1655; kom til Danmark 1615, oversekretær 1621. — B. L. VI.

vikar for ham. I 1603 gav han 20 lib. til biblioteket og i 1604 atter 10 lib. og 2 bøger.

(I 1602 skænkede consiliarius Wilhelmus Simonides Stetinensis til biblioteket »Sphæras duas, unam stellarum totius orbis, alteram autoribus D. Tichone Brahe et Wilhelmo Janseni¹⁾).

9. Aug. 1605. Tancredus Lælius²⁾ Danus.

Dankert Lejel blev 20. Sept. 1605 valgt til prokurator og fratrådte 20. Juli 1606; samme år gav han 10 lib. til et nyt bæger, blev 17. Aug. atter prokurator, aflagde 13. Dec. troskabsed som sådan og fratrådte 6. Sept. 1607 denne stilling, som han længe med troskab havde forvaltet, da han skulde foretage en rejse gennem Italien; han gav da 10 lib. til et nyt bæger, men 20. Nov. var han atter i Padua, thi da overleverede han i anledning af en vigtig sag et klageskrift til consiliarius. I 1608 gav han en ungarsk mønt til nationens tarv og 4 bøger til biblioteket.

23. Juli 1608. Christianus Bording³⁾ Arhusia-Danus.

Christen Bording var consiliarius 9. Febr.—7. Juli 1609; i Jan. 1611 omtales, at han i denne egenskab dengang var rejst til Venedig i 8 dage.

11. Okt. 1608. Olaus Worm⁴⁾ Arhusia-Danus.

Ole Worm blev 27. Nov. 1608 valgt til prokurator og fratrådte 3. April 1609 på grund af en rejse til Rom og syd på i Italien. Han gav da 3 bøger til biblioteket og nævnes (sammen med C. Bartholin) som en af de 10 mænd, der havde bidraget til at samle skelettet og skænke det til nationen.

4. Dec. 1608. Casparus Bartholinus⁵⁾ Malmogius Danus.

Caspar Bartholin var som ovenfor nævnt en af de 10 mænd, der 1609 bidrog til at samle skelettet og skænke det til nationen; 7. Juli 1609 begyndte han sammen med 5 andre at omordne biblioteket; i 1610 gav han og Johannes Pfannenstiel

¹⁾ Hollænderen Willem Janszoon Blaeu, f. 1571, d. 1638, opholdt sig på Hveen hos Tyge Brahe i 1596; fra hans bog- og kobberstikkeri udgik talrige astronomiske værker og en del jord- og himmelglobusser, af hvilke 4 findes på det kgl. bibliotek. F. R. Friis. Kulturhist. Studier. 99.

²⁾ Dankert Lejel, f. 1579, d. 1645, læge i Kbhvn. — D. d. L. I. — B. L. X.

³⁾ Christen Bording, f. 1578, d. 1640, livmedikus. — D. d. L. I. — B. L. II.

⁴⁾ Ole Worm, f. 1588, d. 1654, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. XIX.

⁵⁾ Caspar Bartholin, f. 1585, d. 1629, prof. med. — D. d. L. I. — B. L. I.

Francus 1 bog til biblioteket. (I 1615 fik biblioteket af en studerende skænket »Institut. anatom. Knoblochii et Bartholini«¹⁾).

27. Aug. 1611. D. Christophus Georg. f. Dibvadius²⁾, Hafnia Sielando Danus.

6. Jan. 1613. Petrus Adolphus³⁾ Norwegus Asloënsis.

Holstenere.

Da Henrik Fuiren ikke har optaget Slesvigere og Holstenere i sit matrikeluddrag, kan der her intet oplyses om disses antal, men efter hvad der findes om dem i acta, synes det ikke at have været stort, i alt fald har de ikke spillet nogen videre rolle i nationen. Af de fem følgende er vistnok de to fødte i Slesvig.

1582. Franciscus Schroder, Chilonensis Holsatus, var mellem underskriverne af nationens ny statutter 19. Jan. 1582.

1588. Ketelius Detlevus Holsatus blev prokurator 27. April 1588; i 1589 blev han kreeret til dr. phil. et med.; i 1590 gav han 1 bog til biblioteket; 21. April 1591 blev han valgt til repræsentant for Misnici o. s. v.; i 1595 gav han 2 bøger til biblioteket.

1590. Matthias Carnarus⁴⁾ Holsatus gav en bog til biblioteket 1590.

1603. Johannes Tetensius⁵⁾ Holsatus gav 10 lib. til biblioteket i 1603 og 5 bøger i 1604.

1610. Caius Rantzovius⁶⁾ var i Dec. 1610 consiliarius for sine landsmænd og gjorde da på deres vegne fordring paa en erstatning, som dog blev afslået.

I 1600 og 1610 fik biblioteket skænket 2 af Henrik Rantzov's⁷⁾ bøger, henholdsvis »De conservanda valetudine« og »Tractatus astrologicus«.

¹⁾ Muligvis et manuskript. C. Bartholin: Anatomiae institutiones udkom først 1622.

²⁾ Christopher Dybvad, f. c. 1577, d. 1622, dr. med., matematiker. — D. d. L. I. — B. L. IV.

³⁾ Peder Alfsen, f. c. 1581, d. 1663, læge i Bergen. — D. d. L. I. — B. L. I.

⁴⁾ Mathias Carnarius, kaldes i Cimbria litt. I. Slesvicensis. Dr. med. i Basel 1689. Holstensk-gottorpsk livmedikus.

⁵⁾ Johan Tetens kaldes i Cimbria litt. I. Eiderstadensis. Dr. med. i Basel 1604. Læge i Ejdersted.

⁶⁾ Cai Rantzau, f. 1591, d. 1623, lensmand. — B. L. XIII.

⁷⁾ Henrik Rantzau, f. 1526, d. 1598, statholder. — B. L. XIII. Disse to bøger udkom henholdsvis i Leipzig 1576 og i Frankfurt 1593.